

ZGODOVINSKI ZBORNİK.

PRILOGA

LJUBLJANSKEMU ŠKOFIJSKEMU LISTU.

~~~~~ *Izhaja v nedoločenih obrokih.* ~~~~~

Trinajsto leto.

Ljubljana, meseca maja 1900.

Številka 53.

Zgodovina horjulske fare.

Sestavil Jožef Kržišnik.

(Nadaljevanje.)

V Horjulu¹⁾ je imel pok. Jeran v neki najeti hiši šolo za silo, v kateri je učil mladino razun krščanskega nauka tudi brati in pisati. Bil je precej oster, pa kaznoval ni nobenega. Zlasti je gledal na lepo vedenje v cerkvi. Pri neki priliki je fante, ki so med službo Božjo postajali pred cerkvenimi vrati, s sv. razpelom v roki pognal v cerkev. Da je bil ljubljeneц rajn. g. očeta Jerale, mi ni treba šele opomniti. Zato je vedno tako rad zahajal v Horjul, k zlati in demantni maši r. Jerala, k njegovemu pogrebu, ob vseh večjih cerkvenih slovesnostih; pripeljal je pokazat svoje zamurčke, ki jih je nakupil v Afriki. Nabiral je po „Danici“ darove za nagrobni spominek rajn. g. Jerala, za katerega je sam zložil napise v pesniški obliki, ter ga je tudi prišel blagoslovit, ko je bil postavljen na pokopališču. — Za omiko Horjulcev je ves gorel, zato je rad podpiral posebno horjulske dijake. Marsi-katega fantiča so stariši poslali v šolo zaradi upanja, da bo dobil v Jeranovi kuhinji zdatno podporo. Zadnja pot ga je pripeljala v Horjul l. 1894., ko je pridigoval na novi maši tukajšnjega rojaka g. A. Oblaka. Sploh so v horjulski fari v najbolj blagem spominu trije kapelani: gg. Luka Jeran ter njegova naslednika Jan. Volčič in Jos. Marn.

36. *Janez Volčič* od 27. januarja leta 1851. do 10. oktobra l. 1855. — Rojen²⁾ 27. aprila l. 1825. v Gabrovem, Loške mestne župnije, je obiskoval latinske šole deloma v Novem mestu, deloma v Ljubljani. Modroslovski šoli je dovršil v Ljubljani ter stopil na jesen l. 1845. v ljubljansko semenišče. V mašnika posvečen 31. julija l. 1849., je imel novo mašo pri čast. nunah v Loki dné 15. avgusta. Potem je čakal službe in nadomestoval duhovnike v Škofji Loki, v Dražgošah in v

Šmarjeti. Šele leta 1851. je postal kapelan v Horjulu. Zavoljo nekega dopisa v „Zgodnji Danici“ tožen, je bil prestavljen v Semič. Tam je bila služba pretežavna. Dné 4. grudna l. 1858. je prišel zopet v Šmarjeto za kapelana. Dné 26. avgusta l. 1863. je šel v Dragatuš za župnika. Od tam se je preselil 5. maja l. 1870. v Podgrad, odkoder je prišel za župnika v Šmarjeto 31. sušca leta 1875. Umrli je v Šmarjeti kot duhovni svetovalec dné 14. decembra l. 1887.

Delovanje Volčičevo v Horjulu smo že omenili. Pripomniti še moram, da je Volčič uvel majniško pobožnost v Horjulu¹⁾. Odtod se je razširila kmalu po vsem Slovenskem. Janez Volčič je dal tej pobožnosti naslov „Šmarnice“ in kot očeta slovenske šmarniške pobožnosti ga bodo pomnili še pozni rodovi. Tu je spisal tudi knjižico „Žganju slovo“.

37. *Jožef Marn*, od 11. oktobra leta 1855. do 30. septembra leta 1857.²⁾ — Rojen v Dragovškem (f. Štanga) dné 13. marca l. 1832., je prišel l. 1839. v ljubljanske šole. L. 1846. je bil med prvimi sprejetimi gojenci novoustanovljenega Alojzijevejšča tudi četrtošolec Marn. V mašnika posvečen 21. julija l. 1855. je obhajal novo mašo 18. avgusta v Štangi. Radi slabotnega zdravja so ga poslali za kapelana v Horjul. Dné 1. oktobra l. 1857. se je ločil od Horjulcev, poklican za profesorja na ljubljansko gimnazijo. Tukaj je deloval kot veroučitelj in profesor slovenščine do leta 1892. Ljubljanski knez in škof ga je imenoval dné 11. marca

¹⁾ Zgod. Dan. 1896, str. 303.

²⁾ Zgod. Šmarješke fare, str. 100.

¹⁾ Koledar družbe sv. Mohorja 1897, str. 25.

²⁾ Drobtinice 1893, str. 137.

I. 1887. konzistorijalnim svetovalcem. Presvetli cesar ga je imenoval dné 26. januarija l. 1889. za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitelja. In 2. septembra l. 1892. je bil o priliki umirovljenja posavljen z viteškim križcem Franc Jožefovega reda. Dné 27. jan. leta 1893. okrog desete ure dopoldne je nehalo bít plemenito srce Jos. Marna.

Tudi Jožef Marn je pristopil zopet oživljeni družbi živega rožnega venca dné 1. januarija leta 1856. kot predsednik rožice. Ostal je družbi zvest ud in rožici goreč prednik do konca svojega življenja. Vsako leto, če le ni bil zadržan, je dohajal poznejša leta iz Ljubljane v Horjul, obhajati društveni praznik. — Za časa svojega bivanja v Horjulu je nabiral denar za prezidavo cerkve. Prezidavanja sicer ni dočakal v Horjulu, ker se je preje preselil v Ljubljano. Pa tudi poprejšna leta mu je bila vedno pri srcu lepota horjulske župnijske cerkve. Prvi znameniti dar, ki ga je dobila za vsako napravo, prišel je navadno iz njegovih rok. In kako se je veselil vsake nove naprave! S kakim veseljem je razkazoval gospodom, ki so prihajali z njim v Horjul, oltarje in druge novosti v cerkvi, novo župnišče in gospodarsko poslopje! Še bolj pa ga je veselilo Horjulcev lepo vedenje v cerkvi in zunaj nje. Saj so bili to — vsaj deloma — bogati sadovi njegovega delovanja.

Že v Horjulu je Marn ves gorel za šolo. Na lastne stroške je najel sobo, v kateri je podučeval otroke v krščanskem nauku ter v slovenskem branju in pisanju.

Na žalost Horjulcem in njihovem župniku se je moral Marn le prehitro ločiti od Horjula. Lahko se reče, da mu je srce ostalo v Horjulu. Sinovska ljubezen do župnika Jerale, vlekla ga je zopet in zopet v Horjul. Prav do smrti je bil — če ne večkrat — vsako leto vsaj enkrat v Horjulu. Po pravici se je pohvalil leta 1892., da ga razun njega morebiti ni duhovnika v škofiji, kateri bi hodil nazaj celih petintrideset let na prvo službo. Ni je bilo slavnosti, obhajane pri gospodu „očetu“ Jerali, da bi se je Marn ne bil udeležil. Prihitej je tudi k njegovemu pogrebu; saj ga je izguba duhovnega očeta prav tako bolela, kakor izguba telesnega očeta. Tolažila ga je pa misel, da njuna ljubezen s smrtjo ni pretrgana.

Da bi imel tudi kak viden spominek gospod očetove ljubezni po smrti njegovi, izprosil si je podobo patrona sv. Aleša. Čedno jo je dal popraviti ter jo obesil nad svojo posteljo. Ukazal pa je, izročiti jo po smrti zopet v Horjul. „V Horjulu sem jo dobil“, rekel je za smrt bolan, „v Horjul naj gre zopet nazaj!“

Ljubezen, katero je pokojni Marn gojil v srcu do gospoda očeta, imel je tudi do njegovega naslednika. Ni jih bilo skoro velikonočnih praznikov, ali godovanja sv. Marjete ali rožnivenške nedelje, da bi ne bil prišel v Horjul službo božjo opravljat. Vesel je bil, videč, kako ljudstvo pridno v cerkev dohaja in kako zvesto posluša njegove vselej dobro premišljene govore. Vesel je bil vspodbudnega obnašanja vernikov zlasti pri velikonočni procesiji, ko je malo da ne vsa fara glasno molila sveti rožni venec. Videli so ga pri takih prilikah do solz ganjenega.

Njegova prva pot, kadar je prišel v Horjul, bila je vselej v cerkev, počastit presv. Rešnje Telo, druga pa na pokopališče, pomoliti na grobu gospoda očeta Jerale. Praznih rok ni prišel nikoli. Najrajši je delil med razne osebe, starejše in mlajše, primerne knjige.

Da so horjulski župljani „gospoda Jožefa“ jako spoštovali in pristrčno ljubili, umevamo torej lahko. V hvaležno priznanje

mnogih zaslug za cerkev in za poveličanje službe božje v Horjulu so ga dné 24. februarija l. 1889. enoglasno izvolili za častnega občana.

Horjulski gospod župnik Fr. Dolinar ga je poslal na prav poseben način tako-le: Ko je bival Marn nekako l. 1886. na počitnicah v Horjulu, povabil je gospod župnik sedem svojih součencev iz Ljubljane v Horjul, da bi skupno pozdravili svojega nekdanjega učitelja. Pod jablano na vzvišenem kraju je dal gospod župnik postaviti preprosto klopico. Nanj posadé Marna ter krstijo prostor za „Marnomir“, kar je zelo veselilo častitega gospoda profesorja.

Ker zaradi svojega proslavljenja dné 4. oktobra l. 1892. ni mogel priti v Horjul, da bi obhajal tam rožnivenški bratovski praznik, prišel je z mil. gosp. prelatom dr. Čebaškom nekaj dnij pozneje. Vrnivšega iz Horjula je napadla z vso silo bolezen, ki ga je spravila v prezgodnji grob. Tako je bila gosp. Josipa Marna prva in zadnja pot kot duhovnega pastirja v Horjul, ki se je po njem še bolj poslavil, upamo ne samo pred ljudmi, ampak tudi pred Bogom.

38. *Mavricij Gosler* od 20. oktobra l. 1857. do 2. oktobra l. 1859. — Rojen v Idriji dné 9. septembra l. 1831., posvečen 30. julija l. 1857., je služil za kapelana v Horjulu, potem v Št. Vidu pri Vipavi, leta 1862. v Mokronogu, l. 1865. v Dolu, l. 1868. v Starem Logu, l. 1870. v Križah pri Trziču. Tri leta kasneje je postal lokalist v Podlipi in l. 1875. župnik v Ledinah, kjer je umrl 19. marca l. 1875.

39. *Anton Jakič*, od 30. septembra l. 1859. do 20. oktobra leta 1862. — Rojen v Velikih Laščah dné 8. januarija l. 1834., posvečen 26. julija l. 1859. je prišel najprej v Horjul. Tukaj je vodil delo, ko so zidali šolo. Ljudje so ga dolžili, da je povzročil nesrečo v kamenolomu, ker je priganjal delavce. To ga je zelo užalilo. Prosil je za drugo službo in bil prestavljen v Zatičino. Leta 1864. je bil mestni kapelan v Idriji, l. 1866. pri D. M. v Polju. Župnik v Mokronogu je postal l. 1869. Tam je umrl 8. septembra l. 1871.

40. *Anton Hočevár* od 24. oktobra l. 1862. do 4. oktobra l. 1864. — Rojen Ljubljčan dné 7. maja l. 1835., posvečen 29. julija leta 1860., je bil najprej kapelan v Knežaku, potem v Horjulu, v Starem Logu; l. 1867. je prišel v Dobrnič in l. 1874. za lokalista v Kopanji. Čez dve leti je postal ravnotam župnik. L. 1880. se je preselil v župnijo Sv. Lovrenc ob Temenici. Zadela ga je kap na lovu dné 24. septembra l. 1892.

41. *Tomaž Bašelj*, od 5. oktobra leta 1864. do 13. oktobra l. 1867. — Rodil se je v Stari Oselici dné 10. dec. l. 1835. V mašnika posvečen dné 3. avgusta l. 1862., je prišel za kapelana v Vipavo in od tam v Horjul. Jetika ga je prisilila, da je šel v pokoj. Zadnje dneve je preživel v Horjulu, kjer je umrl 19. novembra l. 1867. Na pokopališču so mu postavili spominek z napisom:

Gospodu

TOMAŽU BAŠELJNU

kaplanu v Horjulu,

rojen 10. grudnia 1835

umrl 19. listopada 1867;

postavili zvesti prijatli

in hvaležni Horjulci

v pobožni spomin.

Blagor njim, kteri

v Gospodu zaspé,

V slavi nebeški se

tam prebudé.

Zapustil je pisane Šmarnice v rokopisu.

42. *Franc Dolinar*, od 22. oktobra l. 1867. do 16. aprila l. 1879. Po smrti župnika Jerale je bil farni upravitelj od 4. decembra l. 1878. do 16. aprila l. 1879. in potem župnik horjulski do l. 1896.

43. *Tomaž Potočnik*, od 15. oktobra leta 1879. do 19. januarija leta 1882. — Rojen v Železnikih dné 15. decembra l. 1855., posvečen 26. julija l. 1879., je prišel za kapelana v Horjul, potem v Borovnico. Od leta 1883. do 1887. je bil na Vrhniki (zadnje leto kot dek. upravitelj) in do l. 1890. v Dobu (zadnje leto ob enem farni upravitelj). Dné 13. novembra l. 1890. je dobil župnijo Breznico, kjer še sedaj deluje.

*Franc Dolinar*¹⁾, od 29. oktobra leta 1883. do 3. januarija l. 1884. (prvič) in od 11. septembra l. 1884. do 18. novembra l. 1885. (drugič). — Rojen je bil v vasi Kozarje (fare Dobrovske) dné 23. marca l. 1859., v mašnika posvečen 27. julija l. 1881. kot tretjeletnik. Služboval je eno leto v Polhovem Gradcu. Nekaj v grlu bolehen stopil je v začasni pokoj in bival v Horjulu, kjer takrat ni bilo kapelana. Od l. 1885. do 1888. je kapelanoval v Borovnici, nato je bil štiri mesece upravitelj v Planini in od 3. decembra l. 1889. nadalje deluje kot župnik Topolski pri sv. Katarini

44. *Vincenc Vidergar*, od 24. oktobra l. 1892. do 29. avgusta l. 1893. — Rojen v Moravčah 24. marca l. 1860., posvečen je bil 21. julija l. 1889. Kapelanoval je v Spodnji Idriji, l. 1890. v Polhovem Gradcu, l. 1891. v Šent Jurju pod Kumom in potem v Horjulu. Sedaj je beneficijat v Moravčah.

45. *Janez Meršolj*, od 31. avgusta l. 1893. do 5. decembra l. 1894. — Rodil se je v Radvljici dné 29. decembra l. 1868. V mašnika je bil posvečen kot tretjeletnik dné 23. julija leta 1892. Radi slabotnega zdravja je dobil prvo službo v Horjulu, potem je služ-

boval v Železnikih, l. 1897. je prišel v Presko in zadnji čas deluje na Dobrovi pri Ljubljani. V Železnikih in v Preski je bil več časa farni upravitelj.

46. *Anton Hribar*, od 31. januarija l. 1896. do 17. marca l. 1896. — Znani slovenski pesnik se je rodil na Korenu v Krški fari na Dolenjskem dné 12. januarija l. 1864. V mašnika posvečen 23. julija l. 1891., je bil eno leto kapelan na Vinici, dve leti v Košani, ostali čas pa na Dobrovi pri Ljubljani. V Horjulu je deloval samo začasno radi župnikove bolezni. Z Dobrove se ga prestavili l. 1896. v Smlednik in sedaj je kapelan v Polhovem Gradcu.

47. *Ivan Rihtaršič*, od 21. novembra l. 1897. do 21. februarja l. 1898. — Rojen v selški župniji dné 18. oktobra leta 1869., je bil kot tretjeletnik posvečen dné 9. julija l. 1893. Prvo službo je nastopil v Mokronogu, drugo je opravljal v Velikih Lašičah in tretjo na Vrhniki. Radi bolezni gospoda župnika ga je škofijstvo poslalo začasno v pomoč v Horjul. Z Vrhnike se je preselil l. 1899. kot župnik v Loški Potok.

48. *Ivan Smukavec*, od 29. novembra leta 1898. do 1. marca l. 1900. — Rodil se je v Bohinjski Bistrici dné 12. maja l. 1870. Posvetili so ga tretjeletnika dné 23. julija l. 1896. Prvo težavno službo je opravljal na Blokah. Bolehnega so prestavili v Horjul in ozdravelega na Vače.

X.

Šola in učitelji.

Pred l. 1861 ni bilo v Horjulu rednega šolskega poduka. Podučevali so sicer goreči duhovniki ukaželjno mladino v hiši št. 70 (na Turnišah), a silili niso starišev, da bi redno pošiljali v šolo otroke.

Šolska kronika pripoveduje, da so začeli zidati Horjulci šolsko poslopje l. 1864. Podrli so staro mežnijo in zidali novo poslopje, v katerem bo šolska soba in stanovanje za dva gospodarja, za učitelja in cerkvenika. Dokler je bil učitelj ob enem cerkvenik in organist, je bilo vse v redu. Ko je pa to prenehalo in je prišel nov cerkvenik, je učitelj naposled dosegel, da je prepustil občinski odbor hišico samo za šolske namene. Zadnji čas je dobil cerkvenik posebno stanovanje v Katoliškem domu.

Všolani so skoraj vsi otroci iz občine horjulske. Ker je tekom časa število otrok zelo naraslo, dovolil je deželni šolski svet dvorazrednico, ki se je otvorila leta 1899. v novem šolskem poslopiju. Učiteljica, kot druga učiteljska moč, je že imenovana, nastopila bode pa službo šele v jeseni l. 1900.

Redno je šolski poduk obiskovalo leta 1866. že 118 otrok (55 + 63); l. 1871. — 138 (75 + 63); l. 1876.

¹⁾ Zgod. Dobrovske fare, str. 158.

— 187 (95 + 92); l. 1881. — 182 (112 + 70); l. 1886. — 256 (139 + 117); l. 1891. — 199 (106 + 93). Tega leta je bilo v šolskem okolišu za šolo godnih otrok 249. V l. 1896. je redno obiskavalo poduk 98 dečkov in 92 deklic, ponavljalno pa 25 dečkov in 28 deklic.

Dosedaj so podučevali horjulsko mladino naslednji gg. učitelji:

1. *Anton Petrovčič*, od jeseni l. 1861. do 1866. — Zraven učiteljske službe je bil ob enem organist, cerkvenik in mrliški ogleda. Po petletnem službovanju je bil prestavljen v Dovje. Za njim je prišel v Horjul

2. *Matija Hudovernik* (od l. 1866. do aprila 1870). Kraja se je naveličal in menjal je službo z žabniškim učiteljem. Sedaj živi v pokoju kot bivši nadučitelj v Dobrempolju.

3. *Anton Požar*, od aprila l. 1870. do 18. novembra l. 1870. — Tudi temu ni ugajal Horjul. Menjal je službo in se preselil v Logatec. Sedaj je nadučitelj na Trati.

4. *Janez Pokoren* je prišel iz Logatca v Horjul. Tukaj odgojuje že trideseto leto z velikim uspehom horjulsko mladino. Občno spoštovanje Horjulcev in hvaležnost bivših učencev ga potrjuje v sklepu, da bode še nadalje kot nadučitelj deloval za blagor izročene mu mladine.

XI.

Razne dobrodne ustanove.

V horjulski fari je tudi nekaj dobrodelnih ustanov, katere hočemo tukaj navesti. Na prvem mestu moramo omeniti

A. Dijaške ustanove Töttingerjeve.

Gregor Töttinger je zapustil razun glavnice za beneficij na Vrzdencu v oporoki z dné 24. decembra l. 1723. tudi svoto 3343 gld. 45 kr., posojenih mestu Kranju, da se bodo vzdržavala z obrstmi te glavnice brezplačna mesta v jezuitskem kolegiju v Ljubljani za dijake, ki so rojeni v župnijah Vrhnika, Polhov Gradec in Bled, v pomanjkanju teh pa za druge marljive učence.

Dotični odlomek iz poslednje volje ustanoviteljeve se glasi:

Extract

Aus dem Georg (pravilno Gregor) Töttingerschen Stifters Testament de d^o Laybach den 24ten X^{ber} 1723.

Omissis 11. — Dieses in Vorgehenden blat benanntes Capital v. 3343 fl. 45 kr. mit samt unerlassenen schuldig Interestexpensen und Entrathung, wann auch diese einbringlich sein wird, Verschaffe und legire ich denen P: P: D: D: alhier zu Laybach, damit sie so viel Alumnos in Seminario halten und

erhalten wolten, als so viel das Interesse austragen wird, auf Jeden 50 fl. T. w. geradtet: gedachtes Capital samt dem Interesse

1. solle man nach und nach punctualiter einbringen, und von gedachter Stadt Crainburg ledig machen, selbiges in dem

2 C. al Ein-Amt, oder anderswo auf einen gewissen Orth anlegen, die Alumni aber sollen Vor andern erwehlet und angenommen werden, welche in Oberlaybacherischer, und Pillichgräzerischer, oder Entlich auch in Veldeser Pfarr gebürtig seind, und dem Studieren fleissig obliegen, auf welches achtung zu geben, und eine Recommendation bey denen P: P: Soc. J. einzulegen, wird dem Beneficiato in Ober od. Schönbrunnerischen Thall obliegen, und sorg sein. In Abgang aber deren kann man anders nach belieben aufnehmen.

actum Laybach den 24ten X^{ber}

A^o 1723

L.S.

Georgius Töttinger Vic. ad
S. Petrum.

Concordat cum Suo originali de Verbo ad Verbum ex offio. Eppli. Labaci die 22. Martij 1724.

L.S.

Franciscus Josephus Kaltschitsch
Officii Eppli. Notarius.

Collationirt mit Einer vidimirten Abschrift.

Laybach den 17ten Aug. 1764.

Pr. Kays. Königl. Mild. Stiftungs
Hof-Commissions Registratur in Crain.

V novoustanovljenem seminariju oo. Jezuitov v Ljubljani so uživali po trije ali štirje dijaki to Töttingerjevo ustanovo. Leta 1759. je nehalo mesto Kranj plačevati obresti. Jezuitski rektor je nato odpovedal stanovanje in brano Töttingerjevim štipendistom, ker zanje ni dobil plačila. Vsled tega se je pritožil l. 1762. vrzdenški beneficijat Jožef Rozman pri komisiji za dobrodne ustanove, da mesto Kranj ne plačuje dolžnih obresti. Advokat „piarum causarum“ dr. Anton Kappus je naznanil mestnemu pisarju v Kranju, da bode sodnijsko iztirjal glavnico in obresti, če ne bode mesto naglo plačalo zastalih obresti. Kranjski mestni sodnik je prišel leta 1762. ob sejmu sv. Filipa in Jakoba v Ljubljano. Zglasil se je pri rektorju jezuitskega zavoda ter obljubil, da bode kmalu plačal v treh obrokih zastale obresti. S tem se je zadovoljil regens seminarii. Toda ostalo je pri sami obljubi. L. 1765. se je zopet pritožil gosp. Jožef Rozman in naravnost zahteval, naj komisija iztirja glavnico in obresti. Sam noče prevzeti odgovornosti za to, ker v seminarju ni nobenega Töttingerjevega štipendista.

Pri razpuščenju jezuitskega reda je rešila vlada Töttingerjevo glavnico. V poročilu iz l. 1816. je naznanjeno, da je takrat mesto Kranj še dolgovalo 1675 gld. k. v. Število dijaških ustanov je tekom časa znižala vlada, ker je glavnica obrestovala samo z 2%. Leta 1809. ste bili samo dve ustanovi. Uživali so pa ustanove učenci, katere je predlagal vladi horjulski

župnik kot Töttingerjev beneficijant. L. 1816. je sicer vlada nekaj oporekala župniku horjulskemu to pravico, češ, da je zavezan po ustanovnem pismu samo paziti, kako se zadržijo in napredujejo Töttingerjevi štipendisti. Vendar se je zadeva mirnim potom rešila in župnik horjulski še sedaj prezentuje dijake za Töttingerjeve ustanove.

Leta 1816. ste obstajali samo dve Töttingerjevi ustanovi. Mesto Kranj je dolgovalo 1675 gld., v obli-gacijah je pa bilo naloženih 1775 gld. Vsak štipendist je dobil na leto 41 gld. 52 $\frac{1}{2}$ kr. v srebru in 17 gld. 53 $\frac{1}{4}$ kr. v bankovcih. Preostanek se je vedno priložil glavnici, da bi polagoma naraslo število ustanov. Nekaj let kasneje so bile že tri ustanove, dve po 50 gld. 37 $\frac{1}{2}$ kr. konv. veljave, tretja pa za 31 gld. 48 $\frac{1}{2}$ kr. (l. 1828.). Istega leta so pa izžrebali dné 1. junija 4 % kranjsko erarično obveznico št. 412 za 3135 gld. Vsled tega je narasla glavnica Töttingerjevih ustanov in vlada je takoj razpisala še četrto mesto. Prva tri mesta so bila določena s 50 gld. k. v., uživalec četrtega mesta je pa vsako leto dobival večji znesek. Prvo leto je prejel samo 37 gld. 31 $\frac{1}{4}$ kr., l. 1833. že 43 gld. in l. 1849. popolni znesek 50 gld. konv. veljave. — Po vpeljani srebrni valuti (avstr. velj.) so znašale ustanove letnih 52 gld. 50 kr. — L. 1865 so ustanovili peto mesto. Tri leta kasneje so zvišali ustanove, vsako za 84 kr., od leta 1869. nadalje prejme vsak Töttingerjev štipendist letnih 59 gld. 90 kr.

Kolikor je razvidno iz ohranjenih zapiskov, je bila podeljena Töttingerjeva dijaška ustanova naslednjim prosilcem:

L. 1790. je užival ustanovo (67 gld. n. velj.) *Jožef Resch*, učenec 1. gram. razreda v Ljubljani. L. 1792. je dobil njegovo ustanovo *Jožef Pegan* z Vrhnike (62 gld. 43 kr. n. v.), učenec na normalki v Idriji. L. 1805. so jo podelili *Jernej Kovaču* iz Polhovega Gradca, uč. 2. lat. šole; l. 1807. *Matežu Zorcu* iz Polhovega Gradca, učenec 3. razr. normalke (66 gld. 47 kr.) L. 1816. sta uživala ustanovi prvošolec *Anton Perko* z Vrhnike in *Gregor Rihar* iz Polhovega Gradca. L. 1823. je dobil drugo mesto (50 gld. 37 $\frac{1}{2}$ kr.) *Primož Bach*; leta 1824. prvo mesto petošolec *Andrej Skopec* in drugo mesto petošolec *Tertmann*. Četrto mesto so podelili leta 1828. učencu 1. hum. razreda v Ljubljani *Matiji Gogala*. V naslednjih letih so prejeli te ustanove: l. 1831. *Gašper Velkaverh* (I. mesto); l. 1832. *Janez Ferjan* (II.); *Jožef Pichler* (III.); l. 1833. *Valentin Plemel* z Bleda (IV.); l. 1834. *Jakob Rihar* iz Polhovega Gradca (III.); l. 1836. *Jakob Smrtnik* iz Horjula (II.); l. 1837. *Janez Kastelic* (I.); l. 1838. učenec 2. gram. razreda *Andrej Zamejic* iz Horjula (I.); l. 1842. *Anton Rožnik* iz Zaklanca; l. 1844. *Jožef Adamič* z Vrhnike; l. 1846. *Janez Oblak* iz Horjula (II.); l. 1847. *Jakob Leben* iz Horjula (III.); l. 1849. bogoslovec *Andrej Martinčič* s Samotorice (I.) in *Fortunat Maček* iz Polhovega Gradca (IV.); l. 1851. drugošolec *Janez Janša* iz Zaklanca (IV.); leta 1852. petošolec *Janez Lenarčič* iz Bevk (I.); leta 1853. drugošolec *Friderik Križnar* z Bleda (IV.); l. 1857. drugošolec *Jakob Trobec* iz Polhovega Gradca (II.); leta 1859. šestošolec *Leopold Cvek* z Vrhnike (III.); l. 1861. šestošolec *Tomaž Ravnikar* iz Polhovega Gradca (III.); l. 1862. prvošolec *Nace Leben* iz Polhovega Gradca (IV.); leta 1863. šestošolec *Ferdinand Ullrich* z Bleda (III.) in drugošolec *Jakob Koritnik* iz Polhovega Gradca (IV.); l. 1864. prvošolec *Janez Rihar* (I.) in drugošolec *Anton Rihar* (II.), oba iz Polhovega Gradca; l. 1865. drugošolec *Anton Gerjol*

iz Polhovega Gradca (IV.) in novoustanovljeno V. mesto šestošolec *Matija Pazler* z Bleda. L. 1868. je dobil ustanovo (III.) tretješolec *Anton Žvokelj* iz Podolnice; l. 1870. petošolec *Franc Korenčan* z Ljubogojne (IV.) in še isto leto *Štefan Dolinar*, petošolec z Ljubogojne (IV.); l. 1871. drugošolec *Jožef Rihar* iz Polhovega Gradca (I.); l. 1872. prvošolec *Janez Cetelj* z Bleda (III.) in četrtošolec *Jožef Kožuh* iz Polhovega Gradca (V.); l. 1874. četrtošolec *Franc Peteln* iz Polhovega Gradca (V.) in petošolec *Jožef Kožuh* (drugič, IV.); l. 1875. prvošolec *Pavel Lenasi* z Vrhnike (II.), učiteljski pripravnik *Anton Žvokelj* (drugič, IV.) in petošolec *Janez Nagode* z Vrhnike (III.); l. 1877. šestošolec *Matej Pretnar* z Bleda (V.); l. 1878. prvošolec *Leopold Rihar* iz Polhovega Gradca (IV.). — L. 1882. je dobil I. mesto prvošolec *Tomaž Rožnik*, v drugem polletju pa prvošolec *Matej Rihar* iz Polhovega Gradca; l. 1884. drugošolec *Anton Zdešar* z Ljubogojne (III.); l. 1886. petošolec *Tomaž Rožnik* iz Horjula (II.) in tretješolec *Anton Oblak* iz Horjula (V.); l. 1890. tretješolec *Anton Vrhovec* iz Horjula (IV.); l. 1892. tretješolec *Franc Brezic* iz Horjula (III.); leta 1894. prvošolec *Gregor Vrhovec* iz Horjula (I.), prvošolec *Franc Medič* iz Vrhnike (II.) in sedmošolec *Anton Koritnik* iz Polhovega Gradca (IV.); l. 1896. drugič sedmošolec *Anton Vrhovec* (V.) in l. 1897. prvošolec *Andrej Prebil* iz Horjula (prvo mesto); l. 1900. *Janez Vrhovec* (III.) in *Fr. Logar* iz Horjula četrto mesto.

L. 1882. je oporekalo vodstvo ljubljanskega gimnazija, da Horjulci nimajo pravice do teh ustanov. Gosp. župnik je potem pojasnil, zakaj imajo prednost ravno horjulski dijaki. Za te ustanove so Horjulci lahko hvaležni blagumu ustanovitelju. Mala podpora spodbode stariše, da pošljejo nadarjene otroke v šolo. Bivši Töttingerjev štipendist *Jakob Trobec* je postal škof v Ameriki; *Andrej Zamejic*, stolni dekan; *Friderik Križnar*, kanonik; ustanovo je užival tudi slavni *Gregor Rihar*. Sedaj delujejo razun omenjenih v duhovski službi bivši štipendisti: lokalist *Jakob Leben* (v Istri), župnik *Jakob Koritnik*, dekan *Janez Nagode*, župnik *Leopold Rihar*, kapelani *Matevž Rihar*, *Tomaž Rožnik*, *Anton Oblak*, *Anton Koritnik* in misijonski duhovnik *Anton Zdešar*. Zopet drugi so med svetom dosegli odlična mesta, kakor *Anton Rožnik* (sodnik), *Franc Korenčan* (c. kr. blagajnik v Trstu), dr. *Štefan Dolinar* (v Gradcu), pok. *Jožef Rihar* (c. kr. deželne vlade tajnik), profesor *Jožef Kožuh*, odvetnik *Matej Pretnar* i. dr. Vsi se morajo vsaj deloma zahvaliti pok. Gregorju Töttingerju, da so z njegovo podporo lažje dovršili šolske nauke.

B. Andrej Pečarjeva ustanova za šolska darila.

Preč. g. *Andrej Pečar*, častni kanonik, dekan in okr. šolski nadzornik na Vrhniki, je podaril z ozirom na vesele uspehe, katere je dosegel v vrhniškem okraju s svojim trudom za povzdigo šolstva, in v hvaležen spomin, da je bil radi tega od cerkve in države, in sicer od poslednje z zlatim križem s krono za zasluge, odlikovan, dné 13. avgusta leta 1863. farnima šolama v Horjulu in Hotedršici 100 gld. s tem namenom, da se zanje kupi obligacija z imenom: „Ustanova za šolska darila za farno šolo v Hotedršici in v Horjulu“, in da se njene obresti vsako leto enakomerno razdelijo med obe šoli. — Za ta denar se je kupila 5 % obligacija v nominalni vrednosti 140 gld., št. 12.361 z dné 1. septembra l. 1863. Ustanovo je sprejel 4. novembra l. 1863. knezoškofijski konzistorij, deželna vlada jo je potrdila z odlokom 16. marca l. 1864., št. 2628. Ustanovo je oskrboval do l. 1887. vrhniški dekan. Vsako leto je

izročil horjulskemu župniku 2 gld. 79 kr., da so se zanje kupila darila otrokom koncem leta. Ker je pa nova šolska postava prepovedala šolska darila, so se obrnile do l. 1877. nabrane obresti v ta namen, da se je isto leto vpisala horjulska šola kot ustanovnica v družbo sv. Mohorja. Njene knjige ostanejo v šolski bukvarni ali se pa razdelijo med pridne otroke. Leta 1887. je bila obligacija spremenjena v papirno rento z dné 1. februvarija l. 1887., št. 146.755, v nominalni vrednosti 150 gld., od katerih pripada 75 gld. ljudski šoli v Horjulu, 75 gld. pa ljudski šoli v Hotedršici. Njeno oskrbovanje je izročila deželna vlada (16. julija l. 1887., št. 7091) po medsebojnem sporazumljenju obeh krajnih šolskih svetov krajnemu šolskemu svetu v Horjulu. Naložila mu je dolžnost, da pošlje polovico letnih obresti (3 gld. 15 kr.) vsako leto vsaj štirinajst dni pred sklepom šolskega leta krajnemu šolskemu svetu v Hotedršici. V omenjenem odloku je posebno imeniten stavek: „Z ozirom na § 24. alineja 2 šolske postave od 20. avgusta l. 1870., ki vsakoletna šolska darila (Jahresprämien) izključuje, nagrade pa dopušča, se smejo obresti od obligacije le za nagrade (Belohnungen) obračati.

C. Ustanove za reveže.

1. Č. g. *Viktor baron Rauber*, kapelan horjulski, ki je umrl l. 1794. je zapustil v svoji oporoki 70 gld. k. v. za reveže v horjulski fari. Po njegovem volilu se je za ta denar kupila državna 5 % obligacija dd. 1. avgusta l. 1799., št. 6744, katere obresti so znašale 3 gld. 30 kr. k. v. in jih je župnik razdelil med domače reveže. S tem je bil okoli l. 1800. ustanovljen zaklad za uboge. Po ukazu okrožne oblasti v Postojni (14. marca l. 1800.) se je temu zakladu pridružilo tudi premoženje zatrte rožnicenske bratovščine v Horjulu, katero je znašalo 460 gld. k. v. v obligaciji, in 29 kr. v gotovini. Obe obligacije ste sedaj v papirni renti za 550 gld. av. velj. z dné 1. avgusta l. 1869. Po novi deželni postavi oskrbuje od l. 1886. nadalje občinski urad ubožni zaklad.

2. *Ignacij Felovšek*, posestnik in trgovec na Vrhniki, ki je umrl 10. avgusta l. 1889. je zapustil v svoji oporoki glavnico 1200 gld., naloženo po 5 % in vknjiženo na posestvo Jerneja Grom na Stari Vrhniki s tem namenom, da se vsakoletne obresti v znesku 60 gld. razdelijo med revne bolnike (bettlägerige Arme) v farah Borovnica, Preserje, Horjul, Št. Jošt, Podlipa in Zaplana, in sicer tako, da pride na vrsto vsako leto zaporedoma ena teh fara. Pravico ta denar deliti imajo le župniki. Ustanovo, potrjeno od dež. vlade dné 24. novembra l. 1891. oskrbuje, pobira obresti in razpošilja podlipški župnik. Blagemu dobrotniku ostane v srcu revežev trajen spomin!

XII.

Ustanovno pismo vrzdenškega beneficija.

Wir Maria Theresia von Gottes Gnaden Römische Kayserin in Germanien, zu Hungarn Böhme Dalmatien, Croatien, Slavonien, Königin, Erz-Herzogin zu Österreich, Herzogin zu Burgund, Ober- und Nieder Slessien, zu Steyer, zu Kärnten, zu Crain, Margravin des H: Röm: Reichs, zu Mähren, zu Burgau, zu Ober- und Nieder Laussnitz, gefürstete Gräfin zu Habsburg, zu Flandern, zu Tyroll, und Görtz, Herzogin zu Lothringen, und Baar, Gross Herzogin zu Toscana etc. etc.

Bekennen mit diesem Brief öffentlich, wassmassen Unss angezeigt worden, dass der Ehrwürdige Priester Gregor Töttinger: gewester Vicarius Bey St. Peter unter Laybach Nunnmehr seel. laut seines hinterlassenen Stift Briefs in folgenden formalibus ad pias Causas disponieret habe.

In Nahmen der Heiligisten ungetheilten Dreyfaltigkeit, Gott des Vatters, Gott des Sohns, und Gott des Heil. Geistes Amen

Ich Gregor Töttinger Priester, Vicarius Bey S. Peter unter Laybach gebe für mich, und alle Meine Erben in kraft dieses Briefs Jedermänniglich zu Vernehmen: Nachdem ich zu Hilf, und Trost so wol Meiner Seele, als angehender befreinter mit wol bedachten Muth, guten Rath, und rechten Wissen auss Meinem Vermögen zu einem Beneficio Curato bey der Kirchen ad S. Cantianum in der Nachbarschaft zu Schönbrunn, oder bey der Pfarr Pillgrätz nach Einem beywesenden Eigenen Curaten lange Jahre hero geseyfzet, hat zur beyschaft und unterhaltung desselben Eine Summam gelts benanntlich v. 5860 fl. T. W. gewidmet, worzu Herr Joseph Rossmann dermallige Beneficiatus gegen hinnachfolgender Obligation 140 fl. T. W. beygetragen, mithin zusammen ein Capital von 6000 fl. T. W. bey dem löblichen Stift Cistercienser Ordens zu Mariabrun bey landstrass vermög Schuld briefs de dato letzten Merz 1733 à 5 pro Centum auf ewig angelegt, welche Stiftung ich mit folgender ordnung auf Ewige Weltzeiten zu halten, und zu befolgen hiermit verordne.

Erstlich wird der Beneficiatus obligieret, alle Wochen für Mich, und Meine Befreinte eine H. Mess zu lesen, und zwar am freytag, wann aber es nicht geschehen könnte, bevor zu verrichten, anbey auch dass Anniversarium cum offo. defunctorum sambt drey besonderen Messen in die depositionis richtig zu vollziehen.

Weiter solle derselbe alle Sontag vor Mittag die Christliche lehre per modum Cathecismi halten, wie dann auch alle Tag nach der Mess (celebriere Er sollte, wo er will in selbigem Revier) die Lauretanische Litaney U. L. F. nach letzten Evangelio vor dem Altar Knyend Betten, wie auch

Ferner wird Er Beneficiatus Verbunden wegen des bemel(de)ten Priester Joseph Rossmann zu diesem Beneficio beygestifteten Beytrages für Ihm das anniversarium cum offio defunctorum, et libera sammt einer Mess in die depositionis alle Jahr zu verrichten.

Weiterfort soll der Beneficiatus schuldig sein zu mehrern Nuzen deren Nachbarschaft alda in loco beständig zu residieren, in erwegung dessen angegen sollen Sie Nachbarschaften, Nachdeme dieselbe Vermög deren von ihren grundobrigkeits aussgestellt hinnachfolgenden Attestaten, und respective Consens-Briefen denselben zu fundieren sich schon beuor ohne dem kräftigist erkläret, dessen Wohnung nicht allein Stift und Baulich erhalten, sondern dahin gehalten sein, alles dass wenige, wass zu unterhaltung eines Geistlichen erfordert, Worunter fürnemblich das genugsame Brennholz zu verstehen ist, Ihm unverwaigerlich auf ewig zu verschaffen.

Consens Brief

Von dem lands-Vizd: amt in Crain

Ich Franz Sigmund Khappus vom Pichlstein der Röm. Kayl. Maytt. etc. Ober Berg Richter, und Lands Vizdom-Amts Buchhalter in Crain Urkunt hiermit, dass Nachdeme sich die gesamte in drey Dörfern Saklanz, Cariul, und Lubigoina wohnhafte Unterthanen einhöllig und festiglich entschlossen haben, zu grösserer Ehre Gottes und Wolfarth ihrer Seellein Heyls von nun an einen eigenen Priester bey der in obbemelten Dorf Cariul sich befindlichen Kirche S.^{ao} Margarethae zu halten, und denselben nach möglichkeit auss ihren eigenen Mitteln zu versehen, und dass hero die unter dieses löbl. lands Vizdom-ambt gehörig daselbst bewohnte Unterthanen bey Mir gehörl. angelanget. Ich geruhete Ihnen in Ihr Vornehmen einzuwilligen. Weiter nun dann dieses ihr Begehren, und Vorhaben Ich nicht allein vor heylsam, sondern auch vor höchst Nothwendig zu sein befunden, Alss habe ich solches von amtswegen hiermit und in Kraft dits sogestalten rathabieren und bestatten wollen, dass der daselbst haltende Priester von diesen lands-Vizdomischen Unterthanen gleich denen anderen in diesen Dörfern bewohnten unterthanen, und frembden Erbhalden die Emolumenta zu genüssen haben solle. Jedoch denen amtlichen Juribus ganz unpräjudicierlich zu Urkunt dessen ist Meine amtliche Fertigung. Laybach den 14.ten Marty 1723.

(L. S.)

Franz Sig: Kappus v. Pichlst.

Lsds.- Vizdom-Amts-Buchhalter.

Consens Brief

von der Herrschaft Pilligrätz.

Ich Marx Antonius Frh. v. Pilligrätz, alss Inhaber der Herrschaft Pilligrätz Urkunde hiermit, dass Hansche Jama, Mathias Mraule, Hansche Grabelscheg, Marca Drobina,

Jacob Schlouscha, und Jacob Prossnig in hernachbenannten Dorfschaften, alst Schönprun, Hariul, Saklanz, und Podo-unza sesshafte der Herrschaft Pilligrätz angehörige Unterthanen Vor mich erschienen, und Mir gehors. vorgestellt, wassmassen selbe mit ihren Mitnachbaren in ermelten Dorfschaften sesshafte Unterthanen Einen Geistlichen Herrn Curaten (Welcher in ein- oder anderer in dieser obbemelten Dorfschaft wohnen würde) zu fundieren Vorhabens sind. Diesemnach Mich besagte unterthanen gehors. gebetten, dass ich Jenen eine solche Attestation ertheilte, das ich deroselben Vorhaben-Maynung, und Entschlüssung zu wider nicht sein wolte, habe also ich hiermit und in Kraft dits unter Meiner Hand- und Petschaftfertigung Meine Erklärung thun wollen, dass ich gegen obgedachten Unterthanen Vorhaben, unternehmung, und Entschlüssung besagter fundation wegen Keinen Eintrag, oder opposition Thun, weder in solch Ihr Vorhaben nicht allein nicht einmängen, und dits orts auf Keine Weiss Verfänglich machen wolle, noch solte, sondern mehr ernente Unterthanen dero Vorhaben bey dem löbl. Dom Capitul, wie sie immer Mögen, und können, ohne Meiner Hindernus, doch der Herrschaft Pilligrätz Recht, und gerechtigkeit, und allen anderen Juribus unpräjudicierlich schlichten, und dass Werk richten, und aussführen können, und mögen, Pilligrätz den 2ten Merzy 1723.

(L. S.)

Marx Ant. Frh. v. Pilligrätz m. p.

alss Inhaber d. Hschaft Pilligrätz.

Consens-Brief

von dem Collegio Soc. Jesu zu Laybach.

Ich Benedictus Quadri, als Erzherzoglichen Collegy Soc. JESU zu Laybach Rector. Bekenne hiermit für Mich und Meine Successores, dass Nachdeme sich N. die Nachbarschaft zu Saklanz, Hriul, und Lubgoin Von nun an zu grösserer Ehre Gottes und Wolfarth Ihrer Seellen Heyls einen Priester zu halten und denselben nach Möglichkeit aus ihren eigenen Mitteln zuuersehen vestiglich entschlossen: ich aber in allen diesen dreyen obbenannten Dörfern allein Vier besezte Muth Huben habe, als willige ich auch respectu solchen Meinen Unterthanen sogestalten wegen ausshaltung dieses geistlichen ein, gleichwie andere ditsorts Verfangene parthey deren Grundobrigkeiten eingewilliget habe und solle Mir diese Einwilligung an Meinen Juribus ganz unpräjudicierlich sein. Urkunt dessen Meine eigene Handschrift, und Collegy gewöhnliches Insigl. Laybach den 11.ten Marty 1723.

(L. S.)

Benedictus Quadri Collegy Labac.

Soc. JESU Rector.

Wir dann eben zu einer Mehreren sicheren unterhaltung solle über dieses dem Beneficiato Curato Jenes bey dem löbl. Stift landstras anliegendes Capital der

6000 fl. T. W. hiernit sogestalten consignieret werden, damit derselbe dass abfallende Interesse nach ausslauff Jeden Jahrs von gedachten Stift gegen Quittung behöben möge, wass aber

Schlüsslicher dass Jus presentandi et confirmationis anbelanget, wird solches Einem Jeden Zeitlichen Fürst, und Herrn Herrn Bischöfen zu Laybach vollständig eingeraubet gegen gehorsamer Zuversicht. Es werden S^e Hochfürstl. Gnaden bey künftiger ersezung dieses Beneficii des Stifters Töttinger Anverwandte, und in Specie zu Schönbrun bewante Taugliche Rosmanische Befreinte Vorzüglich reflectieren: Nicht minder dem Beneficiato (zumal derselbe wegen entlegenheit von d. Pfarr die Curam animarum bisshero gratis vertretet, und darbey grösste Mühe, und unkosten anwendet) auch mit der Zeit mit einer leydentlichen Collectur in gnaden Zu verhelfen geruhe. Alles mit Urkunt dieses Stiftbriefs getreulich und ohne gefährde, auch bey allgemainen landschadenpunt des Herzogthumbs Crain. Actum

(L. S.) **Gregor Töttinger Priester**
Vicarius bey St. Peter un- Laybach in Crain.

Welches fromme Geschäft wir dann durch Unser in geist und weltlich und Milden Stiftungssachen allergnädigst angeordnete Commission mit Zuziehung der Cammer Procuratur untersuchen zu lassen gnädigst anbefohlen, die Unss sodann allerunterthänigst einberichtet, dass diese Stiftungssache nach Vorschrift und erfordermuss in allen seine Richtigkeit habe: und auch der Priester dermällige Töttingerische Beneficiatus Josephus Rossmann Vermög des unter d^o 20te Febr. 1766, herrin gegebenen Reverses für sich und seine Nachkommende zu verrichten übernehmen habe, wie folgt:

Revers

Vermög dessen Ich Endsuntergefertigter bekenne, und Mich verbünde, dass ich, und alle Meine Successores diese nach Inhalt des Stiftbriefs von Herrn Gregor Töttinger Priester seel. und gewesten Vicario bey St. Peter unter laybach angeordnete lezte Willens disposition, und respective Beneficiats Schuldigkeiten sowol wegen Verrichtung der wochentlichen Messe, als auch Jährlichen Anniversary, wie auch übrige puncta, so in gedachten Stiftbrief enthalten, und vorgemerket seind, Treulich, und Vollkommen zu verrichten, so lang dass Interesse richtig einfallen wird. Alles Treulich, und ohne gefährde, auch bey Verbündung dess allgemainen landschadenpunts in Crain: zu Urkunt dessen habe diesen Revers-brief pro aeterna memoria Verfertiget, und solchen mit eigener handunterschrift, und Sigill bekräftigen wollen. Datum Schänbrunn den 20ten 9^{ber} A^o 1766.

(L. S.) **Joseph Rosmann Erster Töttingerischer**
Beneficiatus Curatus m. p.

So hat nicht Minder auch der daselbstige Ordinarius Unser landsfürstl^e Bischoff, und Fürst zu laybach leopold Joseph Graf von Petazi laut hierzu gefertigten Confirmation Sub d^o 6ten May 1767. diese Stiftung angenommen, und die Verrichtung folgendmassen festgesetzt.

Nos Leopoldus Josephus DEI, et Apost^{us} sedis gratia Episcopus labac. S. R. Imp. Princeps à Comitibus de Petaziis etc.

Universis et Singulis praesentium tenore notum facimus, fuisse nobis nuper expositum, quod honorabilis Sacerdos pia memoria Gregorius Töttinger Vicarius quondam Parochia nostra ad Sanctum Petrum in Suburbio labacensi de maturis animam suam Suorumque Consanguineorum Subsids provideres volens, nec non Spiritualibus Indigentys quarundam Vicinitatum Parochiae Pilligracensis, qua ob nimiam ab eadem Matrice Ecclesia distantiam à multis iam annis proprium Sacerdotem Curatum nancisci enixe suspirabant, nimirum S. Cantiani in Schönbrun Santa Margaretha in Heriul, et Sancti Michaëlis in Samatorz prospectum esse cupiens, Sano Consilio, et matura deliberatione Beneficium Curatum in una dictarum Ecclesiarum filialium Parochiae Pilligracensis fundare statuerit, ac pro dote florenos quinquies Mille Octingentos Sexaginta Moneta germanica ex Suis facultatibus constituerit cum Obligatione continua Sacerdotis Beneficiati in loco Residentiae, et ut Beneficiatus huiusmodi Singulis Septimanis pro se fundatore, ac Consanguineis Suis unam Missam feriâ Sextâ, quoties fieri poterit, legere, Secus vero eandem anticipare quot annis anniversariam depositionis diem pro eodem pio fundatore cum officio defunctorum et tribus Missis celebrare, singulis diebus dominicis per annum Doctrinam Christianam rudibus tradere, quotidie in fine Missae in quacunque Ecclesia dictarum Vicinitatum eam legerit, lytanas lauretanas flexis genibus recitare teneatur. Praeterea intelleximus, quod foundationem hanc modernus Beneficiatus honorabilis Praesbiter Josephus Rosmann alys centum quadraginta florenis ejusdem monetae auxerit cum onere celebrandi pro eodem Singulis annis diem anniversariam obitus Sui cum officio defunctorum, liberâ et Missa. Quo proinde factum, quod Summa dotis memorati Beneficy non solum in Sex Millibus florenorum moneta germanica universim fuerit constituta, verum etiam ad perpetuum Censum in Monasterio Ordinis Cisterciensium ad fontes B. M. V. prope Landstrass ad rationem quinque pro Centum effective investita Vigore litterarum debitorialium dicti Monastery dd^o ultimâ Marty 1733.

(Konec prih.)

Vsebina.

Zgodovina horjulske fare.

(Nadaljevanje.)